

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucoresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

La
Abonament lunar

pentru Noemvrie st. v.

— cu prețurile din capul foi —

invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiu, 5 Noemvrie st. v.

(S.) În același timp, când diarele maghiare ardenesci se ocupă cu multă fală cu programul economic al contelui Andrei Bethlen, unicului ministru din Ardeal, și înregistrează în special expunerile sale cu privire la starea economică din Ardeal, dela Cluj ne vine vestea, că comitetul central al reuniunii ardenesci maghiare de cultură a hotărât a cere dela stat pe calea legislativei un împrumut de un milion pentru aranjarea unei loterii în scopurile acelei reuniuni. Spre acest sfârșit țeara întreagă are să se pună în mișcare și fiecare părinte al patriei va fi în special recercat, ca să spriginească rugarea reuniunii în casa deputaților.

Nu voim să preocupăm pe nimeni în această afacere și mai ales nu am voi să anticipăm rezolvarea ei prin corpul reprezentativ al țării. Cu toate acestea nu putem să ne ascundem curiositatea față cu discuțiunea, care de sigur se va produce în dieta țării asupra cererii reuniunii de cultură.

Căci întreaga activitate de până acum a acestei reuniuni a dovedit, că ea, sub masca răspândirii culturii, nu are altceva în vedere decât maghiarizarea locuitorilor nemaghiari din aceste părți.

Ea înființează școli maghiare prin acele ținuturi românesce, unde preste tot sînt rare școlile populare, dar aceasta nu o face cu scopul, de a se îngrijii de adevărata educațiune a popoului, căci caracterul școalelor înființate de ea e maghiar și puterile didactice nu cunosc deloc limba popoului. Tot așa se îngrijesc ea de colonizarea Săcuiului sub cuvânt, că populațiunea din Săcuime e prea îndesată. Și caută a-i coloniza pe acestia prin ținuturi curat românesce, cu scopul vedit, de a îngreuna traiul locuitorilor români din acele ținuturi, care în felul acesta devin prea împopulate.

Ajungând deci în casa deputaților, cererea „Kultur-Egylet“-ului va trebui la toată întâmplarea să producă o dis-

cuțiune foarte interesantă și să dea de gol adevăratele intenții ale concetățenilor noștri maghiari, pe care ei, mai ales cu prilegiul interesului general ce s'a manifestat față cu naționalitățile nemaghiare din Ungaria din incidentul conferenței Românilor, le-au negat cu multă stăruință în presa jidano-germană din Ungaria și Germania.

Va trebui cu această ocaziune să se constate, că guvernul unguresc și societatea maghiară una și alta fac, că altfel lucrează în realitate și altfel informează lumea din afară despre cele-ce se petrec în țeară.

Sîntem curioși să scim, cum are să se motiveze îndeosebi necesitatea acordării împrumutului de un milion pentru loteria „Kultur-Egylet“-ului ardenesc, a unui ajutor, care va servi numai pentru satisfacerea intereselor închipuite ale unei rase, dar nu va acoperi multele miserii generale ce bîntue această țeară?

Căci contele Bethlen a putut să împrumeteze cât a voit situațiunea economică a Ardealului, e lucru îndeobște cunoscut, că această țerișoară, ai cărei locuitori, în majoritatea lor Români, sînt o populațiune *per eminentiam* agricolă, a fost decătră guvernul din Budapesta foarte mașter tractată în ce privește dezvoltarea ei economică. Pentru Ardeal nu s'a făcut în direcțiunea aceasta aproape nimic, ba, prin promovarea unui războiu vama cu România, i-s'a nimicit cu deservire industria și economia de vite, un izvor de câștig al unei însemnate părți a populațiunii.

Cu cunoștința limbii maghiare, a cărei răspîndire o are în vedere faimoasa reuniune de cultură, poporul din Ardeal poate muri de foame, dacă nu are altceva, cu care ar pute să-și acopere trebuințele sale zilnice.

Și deun în schimb pentru darea cea grea, pe care trebuie să o arunce an de an în sacul fără fund al statului, ar pute să primească și el o părțică de mică. Căci de administrațiunea statului, care consumă cea mai mare parte din poverile țării, poporul și altfel puțin folos are.

Nu scim dacă „Kultur-Egylet“-ul maghiar va primi sau nu împrumutul cerut; atîta putem însă constata de pe acum, că milionul acela va fi ca și alte milioane scos din buzunarele unei însemnate părți a contribuabililor, spre a se folosi tocmăi în contra intereselor vitale ale lor.

Conferența Românilor și România.

„Voința Națională“ (Nr. 1829 A. din 16 Noemvrie) reproduce sub titlul „Convenția militară între Austro-Ungaria și România“ articolul publicat de „Berliner Local-Anzeiger“ în această materie. Reproducerea articolului „Voința Națională“ o introduce prin următoarele cuvinte:

Conferența națională a Românilor din Ungaria, ținută zilele trecute în Sibiu, a avut un răsădit neobișnuit în presa europeană. Îndeosebi presa independentă germană s'a exprimat de repește-ori în cel mai favorabil ton față cu Românii din Austria“.

Biserica română și conciliul ecumenic.

„Kreuzzeitung“ (Nrul din 14 I. c., edițiunea de seara) primesce dela Sibiu scrisoarea, că patriarhul Constantinopolului a adresat și metropolitului Miron o scrisoare confidențială, în care se pune întrebarea dacă biserica română din Ungaria ar fi aplicată a lua parte la un conciliu ecumenic. Metropolitul ar fi răspuns, că nu va face greutăți întrunirii unei astfel de adunări bisericești, care ar pute da multe idei bune la organizarea nouă a bisericii ortodoxe. Biserica condusă de P. Sf. Sa. este cu deservire națională și totodată democratică. P. Sf. Sa ar saluta cu bucurie idea, dacă la un conciliu aceste principii ar fi admise în întreaga biserică ortodoxă orientală. Biserica română poate deoparte numai aproba, dacă patriarhul apără cu energie față cu guvernul turcesc drepturile autonome ale bisericii sale, de altă parte însă ea trebuie să recunoască și pretenșiunile Bulgarilor, fiindcă după canonul 34 al constituțiunii bisericești se pretinde autonomia națională a bisericilor separate. Este a se năsi într'acolo, ca toate bisericile orientale să existe lîngă o altă egală îndreptățită ca corporațiuni libere naționale. Dorințele ce se manifestă din partea Rușilor și a Grecilor, de a crea o supremație organică asupra bisericilor speciale, stau în contradicție atât cu principiile apostolice, cât și cu dreptul canonic. Din aceste cauze năsuințele grecesci și rusești de supremație nu pot conta la sprijinul bisericii române.

Noi pe aici nu sîntem dedăți a auzi pe P. Sf. Sa susținînd naționalism și democratism; cu atât mai mult ne bucurăm, că P. Sf. Sa recunoaște puterea acestor principii cel puțin când e vorba de afaceri externe.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 5 Noemvrie st. v.

Afaceri interne.

În casa deputaților e la ordinea zilei bugetul ministerului de agricultură. Desbaterea de alaltăieri s'a în-

ceput cu discursul deputatului Eugen Gaál care a polemizat cu Otto Herman, în ce privește afacerile filozofice, Szederkényi a pledat pentru susținerea podgoriilor. După ce dl Alexie Pap și-a înaintat gravaminele sale cu privire la regularea fluviilor, a luat cuvîntul ministrul de agricultură, contele Andrei Bethlen, și a declarat, că în privința culturii vinului primejdii el va promova înainte de toate înființarea și prosperarea societăților private. Sulfat carbonic se va afla în cantități mari și stropitoarele de lipsă se vor construi în fabrica de mașini a statului. În decursul mai departe al vorbirii sale, ministrul a combătut mai mulți oratori opoziționali cu privire la afirmațiunile lor despre defectele regulării fluviilor, a ilustrat greutățile, cu care e împreunată opera colonizării și între aplausele opozițiunii a înșirat cauzele, pentru care el e un adversar al vinului artificial. Otto Herman n' a și-a mai afirmat punctul seu de plecare față cu ministrul în privința fabricațiunii de vinuri și apoi și-a prezentat baronul Ivor Kaas interpelațiunea sa în afacerea trimiterii de medici la Berlin pentru studierea noului tractament al Drului Koch. Ședința s'a ridicat la 1 oară și $\frac{3}{4}$ d. a.

La 14 I. c. s'a ținut în Budapesta un consiliu de ministri sub președința Monarchului în afacerea matriculelor botezaților. Împregiurarea aceasta dovedește, că situațiunea guvernului unguresc e foarte serioasă. E unul dintre cele mai rare lucruri, ca Monarchul să prezideze la un consiliu de ministri, și dacă se întîmplă acest lucru, totdeauna se tractează de afaceri de mare importanță. „Budapester Tagblatt“ primesce din cercuri parlamentare bine informate următorul raport despre stadiul momentan al afacerii matriculelor botezaților: Ministrul-președinte Szapáry persistă încă și acum prelîngă părerea, că dacă guvernul nu va fi direct provocat, cestiunea matriculelor se va pune la ordinea zilei în casa deputaților numai cu prilegiul desbaterii asupra petițiunilor intrate în această afacere. E însă întrebare, dacă aceasta se va pute și executa, deoarece unii membrii independenți ai partidului opozițional sînt hotărîți a merge de capul lor, ear în sinul partidului liberal există o fracțiune de aderenți ai fostului ministru-președinte, care abia apucă deschiderea focului în scopurile lor particulare. E interesant, că grosul partidului

liberal stă încă fără nici o orientare. În consiliul de ministri s'a fost luat hotărîrea, de a nici nu retrage ordonanța și de a nici nu pune în perspectivă schimbarea legii. Hotărîrea aceasta s'a luat la stăruința ministrului Szilágyi, care cu toată arta dialectice sale a reprezentat punctul de vedere al contelui Csáky, ceea ce i-a fost cu atât mai ușor, cu cît întreaga mișcare a fost inițiată de el însuși. Monarchul s'a exprimat, că procedura guvernului la nici o întîmplare nu se prezintă așa, ca-și-cînd s'ar tracta de un tractament bruscat față cu biserica catolică. Se înțelege, guvernul a accentuat, că el nici nu are o asemenea intenție și spre a dovedi aceasta a promis, că în cîrînd va regula cestiunea congreui, din ceea ce clerul de jos ar pute să vadă, că guvernului îi zace la inimă binele aceluia. Cu toate acestea guvernul se înșală, dacă crede, că prin promisiuni va mai pute calma spiritele agitate, și după-cum stau aqil lucrurile, izbucnirea așa numitului „Kulturkampf“ e inevitabilă. La toată întîmplarea ministrul-președinte va ave zile grele, poate mai grele decît cele-ce i-s'au cauzat prin afacerea dreptului de incolat al lui Ludovic Kossuth. Lupta se va începe deja Marți. Se dice, că un membru preotesc al casei deputaților ce stă afară de partide va prezenta un proiect de rezoluțiune pentru modificarea articolului de lege 53: 1868. — Comisiunea petițiunilor a casei deputaților se va ocupa la 18 I. c. n. cu petițiunile intrate în afacerea matriculelor botezaților.

Schimbări în ministerul comun austro-ungar.

„Kreuzzeitung“ din Berlin spune, că în Viena se ivesc din nou faime despre retragerea ministrului de războiu austro-ungar. Acestui diar i-se scrie adecă din Viena: După-cum aflăm din izvor bine informat, ministrul de războiu austro-ungar baron Bauer va repași deja în zilele proxime și va fi înlocuit prin actualul ministru de honveți unguresc baronul Fejérváry. În locul lui Fejérváry e designat colonelul de honveți Bolla, care de cîrînd a fost numit comandant de district în Dobrița.

Deschiderea corpurilor legiuitoare în România.

Diarele din România împărtășesc, că în „Monitorul Oficial“ a apărut deja

FOIȚA „TRIBUNEI“

Clara Milici.

— Novellă —

de

I. Turghenev.

Traducere din limba rusă

de

Enea Hodoș.

(Urmare.)

V.

Simțiri curioase, nelămurite îl agita. La adecă, nici recitarea Clarei nu i-a plăcut așa tare... deși nu putea să-și dea seamă: de ce anume? 'La neliniștit recitarea aceasta; i-s'a părut aspră, nearmonică... Ca și-cînd l-ar fi vătămât ceva, ca-și-cînd l-ar fi forțat. Și-apoi privirile acele fixe, continue, aproape supărătoare — de ce treabă să fie? Ce însemnează ele?

Modestia lui Aratov nu-l lăsa nici pe un moment să-și treacă prin cap idea, că acestei fete curioase ar pute să-i placă de el, că el ar pute să-și inspire un sentiment, care să seamene a iubire, a patimă!... El însuși își închipuia cu totul altfel femeia aceea necunoscută, fata aceea, căreia îi va da totul și care îl va iubi, care va fi mireasa lui, soția lui... Arare-ori fantasa despre aceasta: la suflet și la trup era ca o fată mare; — dar i-oana curată ce se născuse atunci în fantasia lui era legată de o altă oiană, — de oiană răposatei sale mame, de care abia își aducea aminte, dar al cărei portret îl păstra ca pe un lucru sfânt. Portretul acesta

era lucrat în aquarelă, destul de măiestrit, de o amică vecină; dară, după-cum afirmau cu toții, era bine nimerit. Același profil delicat, aceiași ochi plini de bunătațe, luminoși, aceiași păr mătăsoș, aceiași suris și aceeași expresiune senină trebuie să aibă femeia aceea, copila aceea, la care el nici nu cuteza încă să se aștepte...

Ear smolita asta, întunecată, cu pletele groase, cu mustăcioare pe buză, de sigur este o înrîntărită, o smintită... — o „Țigancă“ (Aratov n'a putut găsi o expresiune mai rea), — ce era ea pentru el?

Și totuși Aratov nu era în stare să alunge din capul seu pe Țigancă cea smolită, al cărei cântec și recitare, și chiar și exterior nu i-au plăcut. Nu înțelegea, și era necăjit pe sine însuși. Nu cu mult înainte de aceea citise romanul lui Walter Scott: „Apele dela St. Ronan“ (colecțiunea operelor complete ale lui Walter Scott se găsea în biblioteca tatălui seu, care stătea în romancerul englez un scriitor serios, aproape savant). Eroina acestui roman se numea Clara Mobyra. Un poet de pe la anii 40, Krasov, i-a făcut nise versuri, care se terminau cu vorbele:

Nefericit-o Claro! nebuno Claro!

Nefericit-o Claro Mobyra!

Aratov cunoscuse versurile aceste... și acum cuvintele acele îi veniau neîncetat în minte... „Nefericit-o Claro! nebuno Claro!“ (De aceea se mirase el atîta, când Kupfer a numit pe Clara Milici.) Însăși Platoșa a observat — nu tocmăi o schimbare în dispozițiunea lui Iacob, — într'insul nu se petrecea în genere nici o schimbare, — dar ceva ne-

potrivit în privirile lui, în vorbele lui. Îl întrebases cu băgare de seamă despre concertul literar, unde fusese față; — mai șopti, mai oftă, îl mai privi pe dinainte, îl mai privi dintr-o parte, mai la spate — și deodată, lovindu-l cu palma peste șele, strigă: — Ei, Iașă! — Văd eu ce e treaba!

— Ce să fie? — întrebă Aratov.

— De bună-seamă la concertul ăla ai vădut pe cutare „coadă-lungă“ (Platonida Ivanovna așa numia pe toate cocoonale, care purtau rochii moderne)... Câte o mainuță lînsă, — așa se mai strîmbă — și așa se mai succese (Platoșa arăta toate aceste tăind la mutre), și cu ochii croese la cercuri, așa... (și earăși arătă, făcînd cu degetul arătător nise cercuri mari în aer)... Tu nu ești obișnuit și i-s'a părut... dar asta nu face nimic, Iașă... nu face nimic! Beai un ceaiu deseară... și s'a sfîrșit!... Domne! ajută!

Platoșa a tăcut și s'a mirat... Poate nici-odată în vieța ei n'a mai ținut o vorbire atît de lungă și însuflețită... ear' Aratov a gândit: „Mătușa asta de bună-seamă are dreptate... Nu sînt obișnuit cu lucrurile aceste... (De sigur pentru aîntăiași dată i-s'a întîmplat să deștepte atențiunea unei ființe femeiesci... la toată întîmplarea, până acum n'a mai observat așa ceva.) Omul nu trebuie să se deprindă rău“.

Și-a luat cărțile în mână, — ear' seara a beut un ceaiu de flori de teiu — și a dormit bine toată noaptea — și nimic n'a visat. În dimineața următoare, ca-și-cînd nu s'ar fi întîmplat nimic, s'a pus earăși la fotografii...

Însă cătră seară liniștea sa sufletească din nou s'a tulburat.

VI.

Și adecă: un comisionar i-a adus un răvășel, scris cu litere neregulate și mari femeiesci, de următorul cuprins:

„Dacă presupui, că cine-ți scrie, și dacă „nu-ți vine greu, poftescă mîne după ameaqi „pe bulevardul Tverskoi — pe la cinci eia-„suri — și așteaptă. Nu o să aștepti mult. „E vorbă de un lucru foarte important. Vino“.

Nu era nici o subscriere. Aratov a presupus îndată cine era corespondenta — și tocmăi aceasta îl turburase. — „Ce prostie!“ își el aproape tare; „aceasta mai lipsia. Se înțelege, nu mă duc“, — totuși a poruncit să cheme comisionarul, dela care a aflat atîta, că scrisoarea i-a dat-o o servitoare pe stradă. Aratov a recitit scrisoarea și a aruncat-o jos. Dară după o mică pauză a ridicat-o și earăși a recitit-o; a doua-ora a strigat: prostie! — cu toate acestea acum n'a aruncat epistola, ci a ascuns-o într-o cutie. Aratov s'a apucat de ocupațiunile sale obicnuite, când de alta, dar lucrul seu n'avea spor, nu mergea deloc. Deodată i'a trecut prin cap, ca să aștepte pe Kupfer! Poate îl va întreba, ori poate el însuși îi va comunica ceva... dar' Kupfer nu s'a arătat. După aceea Aratov a scos pe Pușkin, a citit scrisoarea Tatiane și din nou s'a convins, că „Țigancă“ aceea n'a cuprins deloc adevăratul înțeles al scrisorii. Ear' nebulul ăsta de Kupfer strigă: Rachel! Viardot! După aceea s'a apropiat de pianin, l'a deschis instinctiv, a încercat să-și aducă aminte

melodia romanței lui Ciaikovski; dară în dată a trîntit necăjit capacul dela pianin și s'a dus la mătușa, în odaia ei separată, totdeauna foarte încălădită, cu un miros vecinic de mîntă, de salvie și alte ierburi tămăduitoare, și atît de încălăcită de covorașe, etagere, scăunase, perințe și diferite mobile moi, încât omul nedepris, cu greu se putea învîrți în odaia aceasta și abia putea respira. Platonida Ivanovna ședea la fereastră cu nise ace de împletit în mîni (împletia o eșarfă lui Iașenka, socotită după anii vieții sale, — a treideci-și-opta!) — și mult s'a mirat. Aratov venia rar acolo, și dacă avea ceva trebuință, totdeauna striga cu glas subțire din cabinetul seu: — Mătușico Platoșă! — Ea l'a pus să șadă și, așteptînd, ca el să vorbească dîntîu, a voit să asculte, privindu-l cu un ochiu prin ochierarii rotunzi, — cu celalalt pe deasupra lor. Nu s'a informat despre sănătatea lui și nu i'a oferit ceaiu, pentru-că a vădut ea, că nu de asta venise. Aratov era nu puțin încurcat... a început după aceea să vorbească... a vorbit despre mamă-sa, despre aceea, cum a trăit cu părintele lui și cum părintele seu a făcut cunoștința ei. El le scia toate aceste foarte bine... dar' îi plăcea să vorbească tocmăi despre aceasta. Din nefericirea lui, Platoșa nu scia deloc povestii; răspundea foarte scurt, ca-și-cînd ar bănuî, că nu pentru aceasta a venit Iașă.

— Ce! repeți ea iute, scuturînd aproape supărată acele de împletit: — Lucru sciut: mămă-ta a fost o porumbiță... o porumbiță, nu alta... Și tatăl tîu a iubi-to, cum se

decretul pentru convocarea camerelor în sesiune ordinară pe ziua de 15 Noemvrie v.

Bulgaria.

Cabinetul deja completat. Ministrul de mai născut Grekow a fost numit de ministru de externe și secretarul general în ministerul de finanțe. Beltceff de ministru de finanțe. Numirile aceste au fost pretutindenea favorabil întâmpinate. În ședința Sobraniei dela 15 l. c., ministrul-președinte Stambouloff a citit decretul prin care, prin care au fost numiți noii miniștri. Sobrania a întâmpinat cu vii aprobări numirile.

Afacerea episcopilor bulgari în Macedonia.

Uciderea preotului și agitatorului sârbesc Stojan Kristic din Ochrida amenință a produce o adevărată luptă de presă între Sârbi și Bulgari. Numirile preot și unul dintre aceia, care s'a răsculat în contra stabilirii episcopului bulgar în Ochrida. După ce a fost ucis, în cercurile sârbesci s'a fost admis numai decât, că urzitorul faptei sângeroase nu poate să fie altcineva, decât episcopul bulgar Sinesius. Foile sârbesci, între care și „Videlo“, au acuzat pe episcopul deadreptul. „Swoboda“ din Sofia replică acum, că o asemenea învinuire e o insultă nu numai pentru episcopul, ci pentru întreg poporul bulgar. „Swoboda“ provoacă pe Turcia, pe al cărei teritor s'a întâmplat uciderea, ca să introducă o cercetare strictă. Autoritățile turcești nu au așteptat provocarea diavolului bulgar, ci au și introdus cercetarea recerută. Despre rezultatul cercetării încă nu se știe nimic.

Suprimarea limbii române și corupțiunea administrativă.

— Din comitatul Solnoc-Dobăca. —

De sub Cibleș, în 14 Noemvrie 1890.

În urma conferinței alegătorilor români din Transilvania și Ungaria, după adevăratele roșite decătră reprezentanții poporului român, în fața adversarilor maghiari, ca conducători ai destinelor iubitei noastre patrii comune, se încearcă foile maghiare tot cu obstinția obișnuită a seduce lumea cultă europeană, că ei au condus administrațiunea politică în interesul legilor sancționate decătră Regele constituțional și în interesul patriei și al locuitorilor aceleia, fără deosebire de naționalitate și de confesiune, și că pe teritoriul patriei comune ar fi și s'ar susțină o egală îndreptățire față cu cetățenii de alte naționalități întocmai ca față cu Maghiarii.

Foile opoziționale maghiare la rîndul lor au dat publicității din unele părți ale patriei destule cazuri de abuzurile oficioase ale funcționarilor, ear' inteligența română în mare parte a tăcut, da, a tăcut cu acel propus, ca funcționarii partidului liberal (?) să-și poată continua neleguții acele abuzuri, — până va sosi la povârnișul conducătorului lor Coloman Tisza, — am tăcut să nu ne arunce în față, că numai din instinct daco-românesc strigăm în contra abuzurilor!

cuvine unui bărbat, cu adevărat și cinstit, până la moment; și n'a mai iubit altă femeie, — adause ea, ridicând glasul și luându-și ochelarii.

— Și era sficioasă din fire? — întrebă după o tăcere Aratov.

— Lucru știut, că sficioasă. Cum se cuvine doară sexului femeiesc. Obrănicile aceste numai în vremea de astăzi au eșit la iveală.

— Și pe vremea voastră nu erau obrăsnice?

— Erau și pe a noastră... cum se nu fie! Dar' ce? Așa, câte-o desfrînă, câte o nerușinată. Ajungea rău de tot, — apoi se învîrtea pe ici pe colo, prin lume... Ei, ce mai supărare pentru ea! Când dădea preste vre-un nătrău — îndată și pune mâna pe el. Dar' oamenii aședăți au desprețuit asemenea lucru. Îți aduci tu aminte să fi vîdut vre-odată așa ceva în casa noastră?

Aratov n'a răspuns nimic și s'a întors în cabinetul său. Platonida Ivanovna s'a uitat după el, a dat din cap și earăși și-a pus ochelarii, earăși a cîmpit la eșarăși... dară nu odată a rămas pe gânduri și i-au cădut acele pe genunchi.

Ear' Aratov până în noapte a tot meditat în același necaz, cu aceeași iritațiune despre scrisoarea aceea, despre „Tigancă“, despre întâlnirea fixată, la care el de sigur n'are să meargă! Și noaptea a petrecut-o foarte neliniștit. I-se părea, că tot asupra lui sînt îndreptați ochii ei, când mici, când mari, cu privirea lor continuă, pironită într-insul — și trăsăturile acele cu expresiunea de stăpână...

Acum însă a venit rîndul și la noi și chiar iubirea patriei comune și conservarea vetei noastre străbune ne impune datorința, ca să aducem unele cazuri mai însemnate la lumină cu privire la procederea ilegală săvîrșită în administrațiune decătră funcționarii maghiari liberali. (?) Și aceasta voui a face cu toată obiectivitatea și cu date pozitive precum urmează:

Ocupînd dl baron Desider Bánffy postul de prefect în anul 1875, cu funcționarii cei vechi, între care erau între 7 pretori și trei Români, un notar la comitat și doi cancelisti la administrațiunea comitatensă, a condus după calapodul antecesorilor sei aparținători de fostul partid deak-ist, și învîștînd și dînsul ca un novîț tinăr, care n'a tot mai născut nici într-o funcțiune subalternă; căci sub sistemul constituțional unguresc calificațiunea întreagă la postul de prefect culminează singur în punctul să fie născut baron, conte sau nobil aristocrat de rangul prim, ear' calificațiunea pentru administrațiune să-și însușească după aceea! Așa și-a însușit-o și baronul Desider Bánffy prin asiduitate, încât a cunoscut toate legile, ordonanțele ministeriale și statutele, în scurt, încât putea să fie cel mai bun administrator, precum a și fost până la finea anului 1877, în care împ protocolarele congregațiunii comitatense după norma de mai născut se conduceau afară de limba maghiară ca limba statului și în limba română, și ambele se autenticau și se citiau în adunare! Se suferiau în posturi notari cercuali aleși decătră comune, care conduceau afacerile lor prin comune în limba protocolară română în liniște și ordine bună.

Numitul prefect însă, fidel flămurei căpătate dela ministrul-președinte și de interne, domnul Coloman Tisza, sdrobitorul naționalităților, începî cu înecutul fără șovăire, — fără cruțare, — a-și desfășura flămura de desnaționalizare a Românilor și de ștergerea limbii române din toate afacerile comunale și ale congregațiunii comitatense. — Spre efectuarea acestor planuri diabolice, — însă patriotice, liberale-maghiare, — la cea dintîiu alegere a funcționarilor comitatensi a lăsat afară din candidațiune pe toți Români, strămutînd pe Alexandru Racoț (Rákoczi) dela postul de notar comitatens la sedria orfanală de asesor și făcînd din pretorul Teodor Brehariu protocolist la sedria orfanală; pe fostii pretori români Vasile Mustea și Ioan Buzura i-a lăsat de tot afară.

Cu ocaziunea acestei alegeri o deputațiune a inteligenței superioare române: domnul Gavril Manu, avocat; Augustin Munteanu, avocat, și Mihail Bohățel, vice-inspector școlar, a recercat pe dl prefect Bánffy, ca, după usul de mai înainte, să aplice și Români în funcțiunea de pretori și subpretori, la aceasta însă a răspuns numitul prefect: „Asta nu se poate, căci nu conced opiniunea publică maghiară“, — „e nem lehet mert nem enged meg a maghiar közelemény“, — și așa a rămas un singur Român, — din necesitate, — ca subpretor în persoana lui Simeon Corpodeanu, lîngă pretorul maghiar din Lăpușul-unguresc, spre a-i conduce trebile oficioase, deoarece ce era incapabil!

Bánffy, consecvent flămurei sale și propusului însușit, a și lucrat cu toate puterile, ca în cercurile electorale române să nu se aleagă membri municipali români pentru congregațiune, și unde s'au ales, ca în cercul dela

În ziua următoare earăși a tot așteptat pe Kupfer; p'aci p'aci să-și trimită o scrisoare... dar', dealtoam, n'a făcut nimic... s'a tot plimbat în sus și în jos prin odaie. Nici un moment n'a gândit, că are să plece la acel stupid „rendez-vous“. . . și la oarele trei și jumătate, dupa-ce și-a înghițit prîndul în pripă, deodată și-a pus mantaua, și-a tras căciula pe ochi și, furișându-se de lîngă matusa a eșit la stradă și a plecat spre bulevardul Tverskoi.

VII.

Aratov a întâlnit puțini trecători. Timpul era umed și destul de rece. El se truda să nu cugete la ceea-ce a făcut, și a propus să-și îndrepte atențiunea la toate lucrurile ce le va vedea și să-și pună în gând, că și el a venit numai să se plimbe, ca și alți trecători. . . Scrisoarea de ieri a luat-o cu sine în buzunarul de alături, și într-una pipăia, că oare tot acolo mai e. A trecut de vre-o câteva-ori pe bulevard, se uita aspru la toată figura femeiască ce se apropia, — și i bătea inima. . . Se simț ostent și se aședă pe o bancă. Deodată îi trecu prin cap: „Ei, dar' dacă epistola asta n'a scris-o ea, ci altcineva, altă femeie?“ Acum ar fi trebuit să-și fie tot una, că cine scrie... și totuși trebuia să recunoască atîta, că de nu i-ar plăce să fie așa. „Aceasta ar fi foarte prost“, gândi, „încă și mai prost decăt aceea!“ O neliniște nervoasă începî să-l cuprîndă; îl luau fiori — nu în afară, ci în lăuntru. De câteva-ori își scoase cîșiorul din buzunarul giletei, privia la cadran, la ceas, la punctul îndrîțit, și totdeauna își uita, câte minute mai sînt până la cinci oare. Îi părea,

Masca (Maszkamező), sub presiul domnului avocat Gavril Manu, câte 7 membri după toate formele prescrie, acolo încă s'a aflat un Român părăsit în persoana lui Rátz László din Peterite, care a recutat contra alegerii membrilor români sub pretexte false, că la aceea nu s'ar fi observat întru toate formele prescrie prin lege, — și așa a trebuit să se țină a doua alegere tot sub presiul domnului Manu. La a doua alegere alegătorii români și unicul Maghiar cu unanimitate ear' au ales 7 membri români. Acum ne mai lăsându-se Vasile Rátz a fi folosit de unele oarbă, pretorul maghiar Alexiu Gyárfás a scris o epistolă privată către prefectul Desider Bánffy, „hogy ar oldék popák és daszkelek kiturjak a magyarokat a megyei bizottságbol“, („că preoții valachi și dascăli îi scot afară pe Maghiari din congregațiunea comitatensă“).

Această epistolă privată, căci oficioasă — fără nici un motiv n'a putut scrie pretorul Gyárfás, a fost destul, ca Bánffy să o transpună comisiunii verificătoare cu mandat, ca să nimicească din nou alegerea membrilor români din Chiuesci (Pecsétszeg), — în care se alegeau câte 9 membri români, — l'a des-făcut de tot, — împărțindu-l la alte două cercuri amestecate cu Maghiari, în depărtare până la 35 kilometri, — ear' vizitînd anu-tim cercurile cu notari români, după-ce le-a oprit să mai conducă lucrurile oficioase din comune în limba protocolară română, — dacă s'ar lua câte o hîrtie sau soroc în limba română, — nefînd nici un suflet de om, care să știe citi în limba maghiară, — e îndrumat să meargă la București.

Maghiarii de clasa mijlocie, fie nobili, posesori, sau cetățeni din orașe, sînt de natura lor mameleci față cu un baron, conte sau aristocrat nobil, Bánffy însă era totuși încăva preocupat și precaut, ca nu cumva și dintre Maghiari să-și facă cineva opozițiune, — și ca atare păsînd în sus contele Andreiu Bethlen, exopără dela ministrul Coloman Tisza, ca pe acesta să-l depărteze, și așa deveni contele Bethlen numai decăt de prefect în Brașov.

Prelîngă aceste baronul Desider Bánffy, ca om mulțumitor pentru serviciile corțesilor sei cu ocaziunea alegerilor, și-a dat toată si-lința de a-i remunera pe aceia, și așa candidă și făcî să se aleagă de pretori Nicolae Răcz în cercul Lăpușului, Nicolau Berzenzei în cercul Keteagului și Bartolomeu Hatfaludi în cercul Checheșului, dându-le mână liberă! Acestia precum au urmat s'au și folosit de grațiua protectorului lor Bánffy și Nicolau Răcz îndată la început a și defraudat la 2000 fl., dar' Bánffy fără genare, cîștigînd acea sumă ca împrumut, nu l'a ridicat din post, ci l'a lăsat mai încolo în oficiu. Îmbărbătându-se Nicolau Răcz, pretorul de atîta grație, își continuă ear' defraudările. Acum i-se părî însă și dlui Bánffy prea mult și-l predă judecătoriei criminale, care-l condamnă la 2 ani carcer, — dar' suma defraudată de preste 2400 fl. din bani publici totuși nu o refundă Bánffy, ci exopără dela ministrul Coloman Tisza să o plătească poporul sara din comitat prin imoșite după contribuțiune, ear' vre-o câteva mii fl. încassă ilegalmente dela privați nici că se luă la socoteală!

În contra lui Nicolae Berz nezei pentru mai multe vexațiuni ilegale în tot timpul a decurs investigațiune disciplinară și criminală,

că tot îmblînitul se uită la el cu o curiositate și mirare batjocoritoare. Un cățeluș perpelit alergă la el, îl miroși la picioare și începî a da din coadă. Mănios și-a ridicat mîna să-l lovească. Mai mult l'a necăjit un băiețoiu dela fabrică îmbrăcat în sarică de pânză groasă, cum ședea pe o bancă de cecalită parte a bulevardului — și când fluiera, când se scărpină și tot legănînd din picioarele înfundate în nisce cisme enorme — neîncetat se uita la el. „De bună-seamă“, cugeta Aratov, „de bună-seamă îl așteaptă stăpănu-so — ear' el, trântorul, face aici bazazoni...“

Dar' în momentul acesta pare-că s'a apropiat cineva și s'a oprit tocmai la spatele sale... adia ceva cald de-acolo...

S'a uitat înapoi... Ea!

A recunoscut-o îndată, deși făța ei era acoperită cu un vîl des albastru închis. La moment a sărit de pe bancă — și a stat în loc, și nu putea dice nici o vorbă. Ea încă tăcea. El era cu totul incurcat... dar' nici ea nu era mai puțin incurcată: Aratov însuși nu putea să nu observe prin vîl, că e palidă ca moartă. Totuși ea a deschis vorba.

— Mulțumesc, — începî cu glas șovăitor, — îți mulțumesc, că ai venit. Nu speram... — Ea se întoarse puțin și porni pe bulevard. Aratov îi urma.

— Dumnea-ta, poate, m'ai osândit, — continuă tot ea, fără a-și întoarce capul. — De sigur, purtarea mea e foarte curioasă... Însă am auzit așa de multe despre dumnea-ta... dar' nu! Eu... nu din cauza aceasta... Dacă ai ști... Aveam să-ți spun așa de

însă ab oficio fu suspendat numai prin dispozițiunea ministrului dl G. Teleki.

În contra lui Bartolomeu Hatfaludi chiar dl Andreiu Truța dela Cluj a făcut denunțațiuni în foi publice pentru abuzuri grele oficioase, — dară pe cale disciplinară fu achitat, însă și aceasta după un period de 6 ani, fiind din nou ales, își căpătă apoi dela baronul Bánffy pasaportul să abdică dela postul cel gras și să se ducă!

Ce să dicem apoi despre abuzurile oficioase și vexațiunile ilegale ale mai multor notari maghiari și israeliți, care, ridicați din posturile lor, — la porunca lui Bánffy fură ca unici candidați de pretori în alte cercuri notariale, așa fu depărtat notarul Francisc Borbely dela Szentgothard și reales în Sajó-Magyaros, depărtat pe cale disciplinară, și de aici fu reales acum din grațiua noului prefect baron Carol de Bornemissza în cercul Rodnei, unde și astăzi funcționează!

Ear' de visitatori de școale confesionale românesce a dispus Bánffy israeliți, așa pentru comunele române: Simișnea, Hasmașul-inferior, ambele Ciobance pe notarul israelit acum Sigismund Bezeghi, botezat cu 50 cr. etc.

Așadar baronul Desider Bánffy nu numai că s'a străduit după porunca lui Coloman Tisza o sdrobi naționalitatea română, a nimici folosirea limbii române în înțelesul legii de naționalitate, ci a batjocori și institutele de învățămînt creștine, impunînd-le visitatori de școale acatolice, tăiați împregiur. Și după-ce școalele din Simișnea și Hasmaș sînt gr.-cat., ear' cele din Ciobanca-mare și Ciobănețu sînt gr.-or. după confesiuni și după-ce se află și inteligența maghiară romcat. și reformată în Simișnea și Hasmaș, — oare n'ar afla cu cale Preasfințile Sale dl metropolit Miron și dl episcop Szabó, ca să mijlocească un visitor de școale creștine de vre-o confesiune, dacă Român nu-i convine ministrului de culte.

În împregurările de față ar fi timpul suprem, ca să se adune toate datele pozitive despre abuzurile oficioase, până și din comune, în speranță, că regimul își va extinde atențiunea spre curmarea acelor!

Calătorul.

CRONICĂ.

Un nou avansament. „Reichswehr“ împărțese, că la 1 Ianuarie 1891 va avî loc un nou avansament, care va cuprinde toate trupele și branșele, dar' cu deosebire cavaleria și artileria.

Mulțumita Țării. După-cum anunță foile germane, Țara a trimis Maiestății Sale Împăratului Francisc Iosif din incidentul primirii Țăreicuului în Viena o telegramă de mulțumită, alcătuită în cuvintele cele mai caldurașe. Maiestatea Sa a răspuns deasemenea foarte afabil. Schimbarea de depeși a făcut la ambele Curți impresiunea cea mai bună.

Beneficiu. Mercuri, în 19 l. c. se va da în teatrul orașenes de aici drama lui Halm „Der Sohn der Wildnis“ în beneficiul dlui Dieffenbacher. Îndemnăm cu toată căldura publicul iubitor de artă, ca să nu întârzie a sprigini pe acest artist simpatice.

Societatea „S-tul Ladislan“ și-a ținut la 15 l. c. în Budapesta o ședință a comitetului sub presiul episcopului Laurențiu

multe, Dumnezeule!... Dar' cum să fac... Cum să fac!

Aratov mergea lîngă ea, cevași mai îndrîț. Nu-i vedea făța; îi vedea numai pâlăria și o parte a vîlului... și o mantilă lungă, neagră, cam roșu. Deodată îl cuprinsese din nou supărarea, era necăjit și pe fată, și pe sine; tot ridicolul, toată absurditatea acestor întâlniri, declarațiunile aceste în mijlocul unor oameni cu deservire necunoscuți, pe bulevardul public, s'au ivit deodată în mintea sa.

— Am venit la invitarea d-tale, — începî la rîndul lui, — am venit, grațioasa mea regină (umerii ei tresăriră ușor, ea apucă într-o stradă laterală, — el îi urmă), numai pentru aceea, ca să mă luminez, ca să află, care e motivul ciudatei neînțelegeri, că ați găsit de cuviință a Vă adresa către mine, către un om străin, care... care numai pentru aceea a presupus, — după-cum te-ai exprimat în scrisoarea d-tale, — că i-ai scris lui... pentru aceea a presupus, pentru-că în decursul aceluia concert literar ai binevoit să-mi azeți o atențiune prea mult... prea mult băteitoare la ochi!

Vorbirea aceasta mică a recitat-o Aratov toată, — deși cu glas deslușit, dar' nu sigur, bunăoară cum răspund băieții la examen dînt'r-un obiect, în care sînt bine pregătiți... Era necăjit; era mănios... Și tot-mai mânia aceasta i-a deslegat limba, în asemenea cazuri nu prea curgătoare.

(Va urma.)

Schlauch. După raportul cassarului, intratele sînt de 6045 fl., ear' eșitele de 5065 fl. 56 cr. După pertractarea mai multor afaceri curente Dr. Robitsek, secretar, expune raportul comitetului însărcinat cu propagarea. După aceasta au venit la rînd mai multe propuneri d. e. înființarea de filiale, căștigarea de membri, înființarea de colecțiuni bibliotecice etc., care toate după o dezbateră mai lungă s'au primit.

D'ale „Kultur-Egyptet-ului“. În adunarea generală din estan a „Kultur-egyptet-ului“, ținută în Deva, s'a hotărît, ca să ceară dela ministrul de finanțe un împrumut de un milion florini pentru înființarea unei loterii. Reuniunea de membri, înființarea de colecțiuni bibliotecice etc., care toate după o dezbateră mai lungă s'au primit.

Doi episcopi în pericol de vieță. Episcopul din Timișoara Al. Dessewffy și oaspele seu, episcopul din Casovia Sigismund Bubic, la 14 l. c., după-cum spune „Dél. Köz“, erau să ajungă cu ocaziunea unei preumblări cu trăsura prin oraș în pericol de vieță. Echipagiul episcopesc s'a ciocnit în strada Rudolf cu o căruță țărăneasă din Moșos. Echipagiul s'a stricat la partea de dinapoi. Ambii episcopi — din noroc — au rămas nevătămăți.

Suspendarea unui protopretor. Din Chichinda-mare se telegrafează: Protopretorul Deschan a fost suspendat de ministrul de interne din cauza relei întrebunții a banilor destinați pentru regularea Tisei. De substituit al seu s'a denumit protopretorul August Bakalovits.

Moșie ungurească în mîni ovreesce. Frumoasa moșie din cercul Dobrei a proprietarului Geza Kárász a ajuns la licitațiune înaintea tribunalului din Seghedin. Prețul de strigare a fost 369.420 fl. 20 cr. Újhelyi Lipot, capitalist în Hódmezővásárhely, a urcat prețul până la 445.000 fl. Cu acest preț moșia a trecut în mîinile lui.

Nenorocire. La 13 l. c. un Țigan tinăr tăiînd lemne în pădurea „Valea-mică“ din comuna Gurariului, a fost omorît de un stejar ce căduse preste el.

Școalele medii din Ungaria. În raportul privitor la starea școalelor medii pe anul școlar 1889—90 ministrul unguresc de culte constată, că numeroase școale medii din țeară sînt încă și acum prea împopulate. Din această cauză ministrul a intrat în conțelegere cu mai multe orașe pentru sporirea școalelor. El declară, că se va născu, că cățile de școală străine să le scoată din școalele medii și să le înlocuească cu cărți din patrie. În anul trecut au fost în Ungaria 161 gimnasii și 29 școale reale; cu totul așadar 180 școale medii. Dintre aceste stau la dispozițiune ministrului 49, sub conducerea statului 73, ear' 58 au fost autonome confesionale. Cu 8 clase au fost 113 școale. Numărul total al școlarilor din școalele medii a fost: 43.610, mai mulți cu 645 ca în anul trecut. Numărul total al profesorilor a fost 3031, ear' averea școalelor se socotese la 24.870.000 fl. La universitatea din Budapesta au funcționat 173 profesori, anume: 11 la teologie, 36 la drept, 64 la medicină și 62 la facultatea filosofică. Numărul ascultătorilor a fost în semestrul prim 3533. La universitatea din Cluj au funcționat anul trecut 68 profesori; studenți au fost 565.

Furt postal. Din Esseg se telegrafează cu data de 15 l. c. următoarele: Astă-noapte posta, care circulează între Franyo Selo și Gunja, a fost jefuită de 12.000 fl. Făptuitorul se dă a fi un individ cu numele Agjics

Un preot arestat. După-cum se telegrafează din Lemberg cu data de 15 Noemvrie n., preotul gr. cat din Kulikow, P. Kowalski, în a cărui casă a isbucnit deodată foc, a fost arestat sub prepusul punerii de foc. S'a dovedit adecă cu ocaziunea cercetărilor făcute mai în urmă în casa sa, că mobilele din casă au fost stropite cu petrol. Aceași telegramă anunță mai departe, că deoarece prepusul din Kulikow, P. Decykiewicz a murit între simptome neobișnuite, se bănuiese, că ar fi fost victima unei otrăviri. Din astă cauză s'a introdus cercetare.

Sftul sinod al bisericii din România. Citim în „România“: Joi s'a închis prin mesagiu regesc decătră ministrul instrucțiunii publice sesiunea de toamnă a sf. sinod.

Din Macedonia. Citim în „Voința Națională“: Procesul ce partidul român din comuna românească Nevesca (Macedonia) intențase primăriei din sus dîsa comună, proces relativ la instalarea școalei române din acea localitate în localul școalei comunale, s'a tranșat în favorul Românilor. Decisiunea tribunalului turcesc din Bitolia este: „ca școala română din Nevesca să fie instalată în localul școalei comunale, ear' cheltuelile de întreținere ale școalei să fie pe seama comunei“.

Regele Milan, după-cum se telegrafează din Paris cu data de 15 Noemvrie, a plecat la 16 l. c. în Anglia, spre a petrece 14 zile la nisce vînătoare de plăcere.

Calătoria prințului moștenitor al Rusiei. Țăreicuul, după-cum voese a sci din isvor sigur „L'Independance Roumaine“, este așteptat în a doua jumătate a acestei luni în Egipt, unde pe timpul șederii sale în Alexandria va locui în palatul prințului Hussein, fratele Chediului. Yachtul Chediului stă la dispozițiunea Țăreicuului pentru de a călători pe Nil în jos.

Teatru. Sâmbătă seara s'a reprezentat pe scena teatrului german de aici „Frauenkamp“, o comedie de Scribe cunoscută deja publicului sibiian. D-soara Emilia de O'Lynech a interpretat rolul contesei de Autreval foarte bine și cu mult efect mai ales în scenele, în care reprezenta pe femeia care iubesc, dar nu e iubită, și cu toate acestea se folosește de toate apucăturile unei femei, spre a scăpa de idealul inimii sale. O bună naivă nia înfățișat și domnișoara Matilda Müller în rolul Leoniei de Villegontier. Domnul Schöntag a jucat cu cunoscuta-i artă pe prefetul baron de Montrichard. Deasemenea bun efect a avut și jocul domnului Dieffenbacher (de Grignon), întocmai ca și al domnului Robert (de Flavigneul). Publicul, deși nu atât de numeros ca altădată, a aplaudat des pe actori.

Ieri după amiază s'a jucat înaintea unui public mai mic vodevilul „Der verwunschene Prinz“, ear' a seară „Der Pariser Taugenichts“, comedie în 4 acte de Töpfer. Amândouă reprensasiunile au fost succese și în special în piesa din urmă au excelat damele Elsa de Waldersee (Louis), Lina Seeling (Madame Meunier) și domnii Romani, Dieffenbacher și Leo Bauer.

Profesorul Koch și vindecarea tuberculozei.

Renumitul profesor Koch din Berlin s'a pronunțat în foaia „Deutsche Medicinische Wochenschrift“ despre metotul seu de vindecare. Dăm cititorilor nostri un extras mai pelarg al numitei publicațiuni, apărute în 14 Noemvrie a. c. la Berlin:

Koch se referă înainte de toate la discursul seu ținut la congresul medical internațional al decelea în Berlin, în care 'i-a succedat a vindeca animale tuberculoase. Cu acest mijloc a făcut incercări și la oameni.

Despre originea și producțiunea acestui mijloc Koch nu poate da încă amănunte, fiindcă lucrarea sa nu este încă terminată, și-și rezervă comunicarea lor pentru altădată.

Koch raportează apoi în mod foarte detaliat despre efectul mijlocului la animale mici și vine în sfârșit la aplicarea mijlocului la oameni bolnavi și sănătoși.

Omul s'a dovedit neasemenat mai simțitor pentru efectul mijlocului decât animalele. Unui porc indian (*cavia*) sănătos se pot injecta subcutan și până la doi centimetri cubici din fluiditatea concentrată, fără ca el să se alterat în mod remarcabil. Unui om sănătos însă fi ajuns 0.25 centimetri cubici pentru a produce un efect intensiv. Simptomele ce se ivesc după o injecțiune de 0.25 centimetri cubici la om, Koch le-a observat la sine însuși și sunt următoarele: Trei până la patru ciasiuri după injecțiune o durere generală în trup, oboseală, inclinare la tuse, nevoi la răsuflare, care se potentează iute; în ciasul al cincilea s'au ivit friguri neobișnuit de mari, care au ținut aproape un cias, totodată greață, vomare, urcarea temperaturii trupului până la 39°60. După douăsprezece ciasiuri toate gravaminele au slăbit, temperatura scădea și până în ziua următoare temperatura a scăzut și 'și-a ajuns earăși starea normală, greutatea în extremități și oboseala au mai rămas vre-o câteva zile și tot atât timp a rămas și locul de injecțiune înroșit și dureros. Limitele extreme ale efectului mijlocului sunt trase pentru omul sănătos circa la 0.01 centimetru cubic.

La oameni bolnavi de tuberculosă dosa de 0.01 centimetru produce însă o reacțiune mare, atât locală, cât și generală. Reacțiunea generală consistă într'un atac de friguri, care începând cu scuturare urcă temperatura trupului peste 39 grade; adese până la 40 grade și chiar 41 grade, alătura cu frigurile se ivesc dureri în extremități, tuse, oboseală mare, foarte adese greață și vomare. Ateacul începe de regulă 4—5 oare după injecțiune și ține 12—15 oare. În mod excepțional poate începe și mai târziu și decurge în acest cas cu mai puțină intensitate. Bolnavii sunt prin atac foarte puțin alterați și se simt, îndată ce ateacul a trecut, destul de bine, de regulă mai bine ca înaintea lui.

Reacțiunile organelor interne, cu deosebire celor din plămâni, se subtrag observării.

La toate încercările de până aci totdeauna fără excepțiune s'a ivit în urma aplicării unei dose de 0.01 c. c., dacă în trup decurgea un proces tuberculos, simptomele de reacțiune. Koch face deci concluziunea, că acest mijloc va fi în viitor un ajutor diagnostic nedispensabil pentru constatarea tuberculozei de ori-ce soi.

Acest mijloc însă, care are însemnătatea sa pentru diagnostic, o are neasemenat mai mult pentru vindecare. După ce Koch arată efectul mijlocului la bolnavi de *lupus* și în ce mod decurge vindecarea, după

ce stabilește unele ipoteze despre înfrirea mijlocului asupra țesăturii musculare și asupra baccilului tuberculei dăce:

„Efectul mijlocului asupra phthisicilor (bolnavilor de tubercule) se arată în general astfel, că tusa și expectorațiunile după prima injecțiune sporesc de regulă, apoi scad din ce în ce mai mult, pentru a înceta în casurile cele mai favorabile cu deservire; expectorațiunile își perdeau calitatea lor copturoasă și deveniau mucoase. Numărul baccililor scădea de regulă numai atunci, când expectațiunile deveniau mucoase. Baccilii dispăreau cu totul pentru un timp oare-care, se iviau însă din timp în timp earăși, până-ce expectațiunile încetau cu deservire. Totodată înceta asudatul preste noapte, bolnavii căpătau o înfătoșare mai sănătoasă și greutatea trupului se urca. Bolnavii tractați, care se aflau în stadiul începutului phthisiei, toți au fost în timp de patru până la șese săptămâni eliberați de toate simptomele de boală, și pot fi astfel priviți ca vindecați. Și bolnavii caverne nu prea mari au fost mai ușurați și aproape vindecați. Numai la phthisici, a căror plămână avea multe și mari caverne, deși și la ei scădeau expectațiunile și se ameliorase aflarea subiectivă, nu se putea constata o ameliorare obiectivă“.

Koch își termină articolul prin următoarele: „După aceste experiențe eu aș presupune, că phthisis (tuberculoza plămânilor) în stadiul prim se vindecă cu siguranță prin acest mijloc. Acest verdict mai are trebuință de o restrângere într'atât, încât până acum n'avem și nici că puteam ave experiență, dacă vindecarea este definitivă. Deocamdată recidivele nu sunt excluse. Însă putem presupune, că și ele se vor pute delătura tot așa de bine și tot așa de iute ca și primul atac. De altă parte ar fi și posibil, ca după analogia altor boaleinfecțioasecei odată vindecați să devină imuni pentru totdeauna. Și aceasta trebuie să rămână până una alta o întrebare deschisă. În parte aceasta poate să aibă valoare pentru casurile nu prea înaintate. Phthisici însă cu mari caverne, la care de regulă există și complicațiuni, numai în casuri excepționale vor ave vre-un folos de acest mijloc. În mod trecător se va ameliora și starea acestora în cele mai multe casuri...“

„Toată greutatea noului metod de vindecare zace, precum am dis, în aplicarea cât se poate de timpurie. Stadiul începutului phthisiei se fie adevăratul obiect al tractamentului, fiindcă aci efectul este deplin și întreg; de aceea nici nu se poate accentua în destul trebuință, ca medicul practic să facă tot posibilul pentru a diagnostica cât se poate mai în grabă phthisia... În casuri indeolnice medicul se-și câștige convingerea prin o injecțiune de probă despre existența sau lipsa tuberculozei. Atunci deabia noul metod de vindecare va deveni a adevărată binecuvântare pentru omenirea suferindă, când vom fi ajuns acolo, ca aproape toate casurile de tuberculosă să ajungă cât se poate mai în grabă sub tractament“.

SERVICIUL TELEGRAFIC
al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 17 Noemvrie n. Mai multe foi au publicat împărtășiri despre pretinse stipulațiuni, care s'ar fi făcut în ultimul consiliu de miniștri în afacerea maticulelor botetazților. După cele mai competente informațiuni, împărtășirile aceste sunt lipsite de ori-ce temei.

Berlin, 17 Noemvrie n. Cu privilegiul primrii presidiului casei deputaților, împăratul a asigurat, că el poate cu toată hotărârea se pună în perspectivă menținerea păcii.

Salonichi, 17 Noemvrie n. Ađi-noapte, în urma inundățiunilor, a derailat trenul special cu un transport militar; 40 persoane au fost ucise și tot atâtea rănite.

Berlin, 17 Noemvrie n. Ministrul Lucius a fost demis în modul cel mai grațios, conferindu-i-se un înalt ordin.

Belgrad, 17 Noemvrie n. Guvernul caută o persoană potrivită pentru portofoliul de războiu, deoarece Gruici, în urma îngreunării prea mari, voeșce să rezigneze la acest portofoliu. Mesagiul de tron e așteptat pe Joi.

Berlin, 17 Noemvrie n. În clinica lui Löwy a avut loc o demonstrațiune cu toți vindecați de casuri de tuberculosă. Un interes special a produs presentarea unui bolnav de lupus, la care a eșit pentru prima-dată la iveală efectul deplin al metotului lui Koch.

Bibliografie.

„Arhiva societății științifice și literare din Iași“. Apare odată pe lună. Anul II. Nr. 1 pe Iulie Sumar: Antea aniversare a societății științifice și literare din Iași. — A. D. Xenopol: Răsturnarea domniilor fanariote. Eteria grecească. — V. C. Butureanu: Analisa unui mineral de Telor. — N. Iorga: Pesimismul la artist. — Gr. C. Butureanu: Originea europeană a Arilor. — Eduard Gruber: Congresul internațional de psihologie fisiologică. — Notițe și informațiuni.

— Nr. 2 pe August. Sumar: A. D. Xenopol: Răsturnarea domniilor fanariote. II. Tudor Vladimirescu. — I. Tanovicănu: Suirea pe tron a prințului Ghica. — N. Iorga: Pesimismul la artist. — Dări de seamă: Ioan Calinderu: Vieța municipală la Pompei (A. D. Xenopol). — Congresul internațional de Psihologie (Ed. Gruber). — Documente: Două pomelnice vechi descrise de Gh. Ghibănescu. — Hrisov din 1495, comunicat de Gh. Ghibănescu. — Notițe și informațiuni.

Din „Istoria Românilor în Dacia-Traiană“ de A. D. Xenopol a apărut volumul a III-lea cuprinzând epoca dela moartea lui Petru Rareș până la Mateiu Basarab și Vasile Lupu, 1546—1633, expusă pe 680 de pagini mari în 8° și însoțită cu 2 planuri ale bălăilor lui Mihaiu-Viteazul, cea dela Călugăreni și cea dela Mirislău. Cuprinde un capitol însemnat asupra istoriei Românilor din Ardeal de pe timpul când parte din ei părăsiră Transilvania pentru a trece munții în Muntenia și Moldova, până la revoluția încercată de ei cu privilegiul venirii lui Mihaiu Viteazul în țeara din centrul Carpaților. Deasemenea o expunere a mișcării culturale a Românilor din Ardeal în vremile cele dintău ale ivirii ei. Și această parte a eminentei scrieri a profesorului din Iași se recomandă prin aceleași însușiri, ca și celelalte două volumuri apărute mai nainte. Toată expunerea este întemeiată pe isvoare citate și reproduse în mai bine de 1000 de note în textul lor original. Stilul este tot atât ds atrăgător, limpede și curgător, încâldți adese-ori de viua suflare a iubirii de popor, care străbate ca un foc ascuns prin șirurile cărții.

Volumul a fost editat și în părți fără legătură cu restul istoriei sub titlul de „Epoca lui Mihaiu-Viteazul“.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Posturi vacante:

— Un post de perceptor de vamă și unul de controlor cl. IV. la vama Timișului. A se adresa în două săptămâni la direcțiunea financiară în Brașov.

— Un post de oficial de vamă la oficiul vamal cl. II din Predeal. A se adresa în două săptămâni la direcțiunea financiară în Brașov.

LOTERIE.

Tragerea din 15 Noemvrie st. n.

Budapesta: 57 41 17 9 27

Călindarul zilei.

6/18 Noemvrie 1890.

Italian: Pavel arch. Țărigradului.

Gregorian: Odo egum.

Soarele: răsare 3.56, apune 4.30

Buletin meteorologic.

Sibiia, 15 Noemvrie n. 6 oare dimineața.

Presiunea atmosfer. în mm. (Mediul lunar 760.1)	Diferența din preajmă	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
727.7	—1.4	+4.0	+8.2+3.2	V

Din țeară 15 Noemvrie n. 7 oare dimineața.

Stațiunile:	Presiunea atmosfer. în mm.	Temperatura după Celsius	Vântul
Budapesta	768	+6.0	O 1
Sătmăre	769	+3.0	N 1
Cluj	769	—1.2	C 1
Orșova	768	+3.8	S 1
Timișoara	—	—	—
Arad	768	+2.4	O 2
Panciova	766	+7.8	NO 3

Sosiți în Sibiia.

La 16 și 17 Noemvrie n.

Hotel „Haberman“. Societatea Goldberger, cântăreți. Gläser, învățător din Dresda. Carol Kaess, magistrul de drum din Sebeșul-săseșc.

Teatru orășenesc în Sibiia.

Abonament IV.

Representația 4.

Marți, 18 Noemvrie 1890:

„Der Kuss“.

Comedie în 4 acte de Ludovic Deczi.

Economie.

Un non neajuns pentru economii de vite din Ungaria. Țiarul clujan „Erdélyi Híradó“ aduce scirea, că în Viena s'a dat ordin, ca boilor unguresci transportați acolo să nu li-se deie alt nutremânt afară de fân. Dacă e adevărată scirea numitului țiar, apoi măsura adusă în contra boilor unguresci va fi foarte păgubitoare pentru economii de vite din Ungaria. Fără de aceea boii se nutresc destul de neregulat în decursul transportului, ear' dacă și după sosirea lor în Viena nu vor primi nutremânt mai bun, vor perde mult din greutate. Măsura amintită a provocat, spune țiarul de mai șus, o mare plăcere la economii de vite.

—*—

Avis comercianților. Camera comercială și industrială din Brașov a fost oficios încunoscinițată, că advocatul din Belgrad Ianiției (Ioan) Pantelici, care a reprezentat numeroase firme unguresci, a răposat și cancelaria sa a luat-o în primire Marcu Stoianovici, despre ceea-ce se încunoscinează pe această cale și cercurile comerciale interesate.

—*—

Raportori comerciali. Pentru promovarea exportului patriotic și spre inițierea de legături comerciale mai vii cu Orientul și îndeosebi cu Peninsula-Balcanică, ministrul de comerț Baross a decis numirea de raportori comerciali stabili. Raportorii comerciali vor ave să facă cunoscute în Orient producțiunile exponenților ungari și să promoveze vânșarea acelor.

—*—

Insolvență. Firma de manufacturi Maier Widrich din Lemberg s'a declarat insolventă. Pasivele se urcă la 130.000 fl.

Piața cerealelor din portul Brălla.

Operațiile efectuite în 2 Noemvrie 1890.

Silberstein lui Reischer, orz 7000 hect., 6.40 lei. Violatos lui Feitler, orz 2380 hect. 6.40 lei. Asimacopulo lui Sgardelli, ovės 1850 hect., 12.10 lei. Perlea lui Peirano, orz 3000 hect., 6.35 lei. Perlea lui Peirano, porumb 38.150 hect., 8.47 lei. Nichiforescu lui Peirano, porumb 500 hect., 8.35 lei. Jippa lui Peirano, porumb 200 hect., 8.45 lei. Cuculelis lui G. Mendl, porumb 1500 hect., 8.22½ lei. Cuculelis lui G. Mendl, porum 6000 hect., 8.15 lei. Cuculelis lui G. Mendl, porumb 2800 hect., 8.35 lei. Bach lui Feitler, grâu 10.500 hect., 11.75 lei. Cațica lui Kiroshen, grâu 1920 hect., 12.55 lei. Curvisiano lui Sgardelli, grâu 2100 hect., 12.15 lei. Mataranga lui G. Mendl, sēcără 1000 hect., 7.97½ lei.

Pretul mărfurilor.

Piața din Sibiia, 14 Nov. Grân, hectolitru 76 chilo fl. 5.10 până 5.90, grâu mestecat 70 până ¼ chilo fl. 4.20 până 4.80 sēcara 70 până 75 chilo fl. 3.70 până 4.10; orz 62 până 66 chilo fl. 3.60 până fl. 4.— ovės 42 până 50 chilo fl. 2.10 până fl. 2.70, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 3.30 până fl. 4.— mālăiul 78 până 82 chilo fl. 3.60 până fl. 4.— cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.— până fl. 1.20 sēmēnța de cânepă 48 până 50 chilo fl.— până — mazeră 76 până 80 chilo fl. 4.— până 5.—, linteă 78 până 82 chilo fl. 7.— până fl. 8.50 asolea 76 până 80 chilo fl. 3.— până fl. 4.—, păsat de grâu 100 chilo fl. 13.— până fl. 14.—, făină Nr. 3 chilo fl. 15.— Nr. 4 fl. 15.— Nr. 5 fl. 13.10 slănină 100 chilo fl. 48.— până fl. 50.—, unsoare de porc fl. 58.— până fl. 60.—, sēu brut fl. 20.— până fl. 22.—, lumini de sēu fl. 38.— până fl. 34.— lumini turnate de sēu. fl. 38.— până fl. 40.—, săpunu fl. 20 până fl. 50.—, fēn 100 chilo fl. 1.20 până fl. 1.50, cânepa fl. 32.— până fl. 35.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.25, spirtul p. 100 L. 50 până 51 cr., carnea de vită chilo 38 cr carnea de vițel 30 până 36 cr., carnea de porc 46 până 48 cr., carnea de berbece 24 până 28 cr., ouș cu 18 până 20 cr.

Piața din Făgăraș, 9 Noemvrie Grân frumos hectolitru fl. 4.80 până fl. 5.80; grâu mestecat fl. 3.8 până fl. 4.45, sēcara fl. 3.30 până fl. 3.60; cucuruzul fl. 3.— până fl. 4.—; ovėsul fl. 2.20 până fl. 2.40 sēmēnța de cânepă fl. 6.— până fl. 7.—; sēmēnța de in fl. 8.— până fl. 9.—; fasolea fl. 4.— până fl. 5.—, mazeră fl. 8.— până fl. 9.—; linteă fl. 9.— până fl. 10.—; crumpenele fl. 1.— până fl. 1.20; mālăiul fl. 8.— până fl. 9.—; sēu brut 100 chilo fl. 20.— până fl. 22.—; unsoreea de porc 65, slămina 60—65 cânepa fl. 30.—până 35.—. Un chilo carne de porc 40 cr.; carne de vită 30—32; carne de vițel —26 carne de mel 24 cr.; ouș 6 cu 10 cr., chim fl. 10.— până fl. 12.—; lumini turnate de sēu — cr. pân

Țirgul de rimători în Steinbruch. În 4½ Nov. n. s'au notta: unguresci bătrâni grei 45.— cr. până 45½ cr., unguresci grei tineri 47.— cr. până 48½ cr. de mijloc 46 cr., până 47½ cr., ușori 44.— cr., până — cr., marfă țărănească grea — cr. până 45.— cr., de mijloc 44.— cr., până 54½ cr., ușoră 42.— cr., până 45½ cr., romănesci, de Bakony grei 43.— cr., până 45½ cr., transito de mijloc — cr., până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sērbesci grei — cr., până — cr., transito de mijloc 47.— cr., până 48.— cr., transito ușori 47.— cr., până 47½ cr., igrășăți cu hgin dă — cr., până — cr., per 4% cumpărați dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 15 Noem. 1890.

Săminte	Calitatea per hect.	Pretul per 100 chilogr. dela până	Calitatea per hect.	Pretul per 100 chilogr. dela până
Grân				
Bănățeneșe nou	74	—	75	—
Grâu dela Tisa nou	74	—	75	—
Grâu „Pesta“	74	—	75	—
Grâu de Alba-Reg. nou	74	—	75	—
„Bacica nou	74	—	75	—
Grâu ung. de Nord	74	—	75	—
Săminte, vechi ori roșie				
Sēcără		70—72	7.20	7.40
Orz		60—62	6.70	7.—
„		62—64	7.20	7.70
„		64—66	7.90	9.—
Ovės		39—41	6.95	7.30
Cucuruz (porumb)		76	6.60	6.70
„		78	5.60	5.70
Meiu		—	7.25	7.75
Hrișcă		—	—	—
Grâu		de primă de toam.	7.95	7.97
Cucuruz		de primă de toam.	6.22	6.24
Ovės		de primă de toam.	7.34	7.36
„		de primă de toam.	—	—
Produse diverse				
Sem. de trif.		Lucernă ungurească	40.—	45.—
„		franceză	—	—
„		italiană	—	—
Oleu de in		roșie	42.—	58.—
Oleu de rap.		rahnat	34.—	34.50
Uns. de porc		dela Pesta	58.—	58.50
Slănină		dela țeară	47.—	47.50
„		sământă	52.50	53.—
Sēu		—	37.—	38.—
France		din Bosnia, în buți	—	—
„		din Sērbia, în saci	—	—
Lietar		slavon, nou	25.—	25.50
„		bănățeneș	—	—
Nuci		din Ungaria	—	—
Gogoși		unguresci	—	—
„		sērbesci	—	—
Miere		brută	—	—
„		galbînă străcurată	28.—	29.—
Ceară		de Rosenau	126.—	128.—
Spirt		brut	15.50	16.—
„		Drojdițe de spirt	17.50	17.75

Cursul pieței din Sibiia.

Din 17 Noemvrie st. n. 1890.
Hărție-monetă română 8.95 vënd. 9.—
Lire turcesci 10.25 „ 10.83
Imperiali 9.20 „ 9.80
Ruble rusesci 1.37 „ 1.40

Bursa de Budapesta.

Din 15 Noem st. n. 1890.
Renta de aur ung. 6% 102.20
„ „ 4% 99.50
„ hărție „ 5% 113.25
Imprumutul căilor ferate ung. 113.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 96.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) 110.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) —
Bonuri rurale ung. 89.25
„ „ cu cl. de sortare —
„ „ bănățene-timșane —
„ „ cu cl. de sortare —
„ „ transilvane 104.—
„ „ croato-slavone —
Despăgubire pentru dițma ung. de vin 95.75
Obligațiuni desp. regalilor 138.—
Imprumut cu premiu ung. 127.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 88.50
Renta de hărție austriacă 88.50
„ „ argint austriacă 107.75
„ „ aur austriacă 145.—
Losurile austr. din 1860 985.—
Acțiunile băncii austro-ungare 853.—
„ „ de credit ung. 808.—
„ „ austr. —
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și economii „Albina“ 102.—
Argintul 5.45
Galbeni împărătesci 9.12
Napoleon-d'ori 56.70
Mărți 100 imp. germane 115.60
Londra 10 Livres sterlingi —

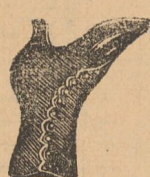
Bursa de Viena.

Din 13 Noem. st. n. 1890.
Renta de aur ung. 6% 102.40
„ „ 4% 99.55
„ hărție „ 5% 113.30
Imprumutul căilor ferate ung. 96.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) 110.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) —
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) 89.20
Bonuri rurale ung. —
„ „ cu cl. de sortare —
„ „ bănățene-timșane —
Bonuri rurale „ „ cu cl. de sortare —
„ „ transilvane 104.25
„ „ croato-slavone —
Despăgubire pentru dițma ung. de vin 183.50
Imprumut cu premiu ung. 127.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin 88.50
Renta de hărție austriacă 88.50
„ „ argint austriacă 107.75
„ „ aur austriacă 145.50
Losuri austr. din 1860 936.—
Acțiunile băncii austro-ungare 856.—
„ „ de credit ung. 804.—
„ „ austr. —
Argintul 5.45
Galbeni împărătesci 9.14
Napoleon-d'ori 56.82
Mărți 100 imp. germane 115.65
Londra 10 Livres sterlingi —

Bursa de Bucuresci.

13 Noem. n. — 4 oare p. m. Casa Ulm
Renta rom. per 1875 5% 101 ¼
Renta română amort. 5% 99 ½
(Schuldverschreib.) —
Oblig. de stat. C. F. R. 6% 102 ¼
Renta rom. (Rur. conv.) 6% 108 ¼
Imprumutul municipal 5% 99 ¼
Scrisuri func. rurale 7% .

Strada-Cisnădiei Nr. 24.

A detailed black and white illustration of a high-top leather boot. The boot features a pointed toe, a low heel, and a lace-up closure. The upper part of the boot is decorated with a cross-hatched pattern. The laces are tied in a bow at the top. The boot is shown from a side profile, facing left.

Strada-Cisnădiei Nr. 24.

mă subscriu respectuos

[971] 5—5

M. Bachholzky,

Depositor de mărfuri de încălțăminte, Strada-Cisnădiei Nr. 24.

Deposit de mărfuri de încălțăminte.

Spre orientare

pentru bolnavi de gură și de dinți, precum și pentru cei-ce au lipsă de dinți!!!

Medicul de dinți și tehnicul de dinți

C. ZINZ

ca practic de 20 ani și provădit cu diploma universității c. r.
de Viena

se recomandă pentru vindecarea tuturor boalelor de gură și de dinți, fie că acele se devină dela dinți sau alte cauze deasemenea oferă dînsul prepararea de dinți singurateci, precum și de coroane de dinți întregi după metoda cel mai nou englez și american; prelîngă aceste mai posedă dînsul și un mijloc unic în felul seu, prin care ori-ce **durere de dinți** se poate vindeca **fără durere și fără delăturarea dintelui** prelîngă garanța.

**Bolnavii într'adevăr fără mijloace se vor lecuî gratis la
oara 12—1.**

În fine va zăbovi dînsul în excursiunile sale la toate orașele după trebuință așa, încât se poate satisface comandelor onor. pacienți pe deplin.

[948] 9—13

A conversa dela 10—12 și dela 3—5 oare.

[948] 9—13

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 cule tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30** cr. sau **60** bani.
 2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
 3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
 4. **Pipéruș Pétru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 5. **Păcălă și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
 6. **Juocării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
 7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
 9. **Fica a noué mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
 10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
 11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 12. **Îndărătnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 13. **Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Nasăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
 14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60** cr. sau **1** leu **20** bani.
 15. **Vlad și Catrină.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
 16. **Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 17. **Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste frantzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 20. **Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
 21. **Prietenul meu Vântură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 22. **Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
 23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
 24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
 25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
 26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
 27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
 28. **Păcălă în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
 29. **Sgărcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
 30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
 31. **Nusciu-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 32. **Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
 34. **Spice de aur.** Culese de dascăl Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 35. **Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
 37. **Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
 38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
 40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
 41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
 42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
 43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
 44. **Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbiționiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
 45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot
vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1890.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu				
	Tren acelerat	Tren acelerat	Tren de porecano	Tren de porecano		Tren acelerat	Tren de porecano	Tren acelerat	Tren de porecano		Tren acelerat	Tren de porecano	Tren de porecano		Tren acelerat	Tren de porecano	Tren de porecano							
Viena	3.25	8.—	10.50		Bucuresci	7.35			4.45	Viena	8.—	10.50	3.25	Teiuș	12.59	4.51		Copșa-mică	4.05	10.47	7.10			
Budapesta	9.25	2.—	7.35	6.10	Predeal	1.08	5.35		9.12	Budapesta	2.—	8.15	9.40	Alba-Iulia	1.39	5.27		Șeica-mare	4.35	11.17	7.43			
Szolnok	11.22	4.05	11.07	9.28	Timiș	1.37	6.19		9.41	Szolnok	4.20	11.18	1.02	Vințul-de-jos	1.56	5.44		Loamneș	5.16	11.58	8.27			
P.-Ladány	1.07	5.46	1.20	11.38	Brașov	2.13	7.21		10.17	Arad	8.10	3.50	5.27	Jibot	2.23	6.06		Ocna	5.47	12.29	8.59			
Oradea-mare	2.24	7.01	3.02	1.51		2.43	4.00		10.32		2.20	4.10	5.50	Orăștie	2.49	6.28		Sibiiu	6.10	12.52	9.23			
Mezô-Telegd	2.32	7.11	3.09	2.06	Feldioara	3.12	4.14		11.18	Glogovaț	2.34	4.22	6.02	Simeria (Piski)	3.37	6.56								
Rév	3.02	7.41	3.48	2.46	Apatia	3.32	5.20		11.30	Gyorok	3.05	4.46	6.23	Deva	3.53	7.26		Sibiiu	7.35	4.34	9.50			
Bratca	3.33	8.16	4.31	3.40	Ăgostonfalva	3.47	5.47		11.51	Pauliș	3.23	4.58	6.34	Branicica	4.18	7.48		Ocna	8.02	4.58	10.14			
Bucia			4.34	4.03	Homorod	4.20	6.35		12.27	Radna-Lipova	5.16	6.52	7.17	Ilia	4.43	8.10		Loamneș	8.30	5.25	10.40			
Bucia			5.14	4.25	Hașfalău	5.25	8.12		1.35	Conop	5.38	7.17	Gurasada	4.53	8.20		Șeica-mare	9.05	5.55	11.10				
Cucia	4.26	9.05	5.40	4.51	Sighișoara	5.45	8.47		1.59	Bérvava	5.53	7.33	Zam	5.21	8.48		Copșa-mică	9.34	6.20	11.45				
Huiedin	4.58	9.35	6.22	5.32	Elisabetopol	6.12	9.29		2.32	Soborșin	6.33	8.20	Soborșin	5.56	9.17									
Stana			6.38	5.49	Mediaș	6.33	10.10		2.59	Zam	6.58	8.49	Conop	6.46	9.54		Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.							
Aghirș			6.59	6.17		6.46	10.32		3.13	Gurasada	7.22	9.16	Conop	7.02	10.09									
Ghirbău			7.11	6.28	Copșa-mică	6.48	10.42	11.47	3.18	Ilia	7.38	9.32	Radna-Lipova	5.49	7.36	10.38								
Nădășel	5.49		7.24	6.44					3.33	Branicica	7.54	9.51	Pauliș	6.06	7.50	10.51	Cucerdea	2.55	8.20	2.56				
	6.02	10.35	7.39	7.04	Micăsasa	7.22	11.37	12.32	4.03	Deva	8.14	10.18	Gyorok	6.24	8.03	11.03	Cheta	3.25	8.53	3.26				
Cluj	6.12	11.02	7.54	8.30	Crăciunel		11.52	12.44	4.14	Simeria (Piski)	8.43	10.44	Glogovaț	6.53	8.26	11.27	Ludoș	3.41	9.11	3.42				
Apahida	6.27	11.23	8.11	8.55			12.23	1.06	4.36	Orăștie	9.12	11.14		7.06	8.38	11.88	M.-Bogat	3.56	9.39	3.57				
Ghirîș	7.30	12.42	9.18	10.31	Aiud	7.51	1.23	1.30	5.06	Jibot	9.34	11.39	Arad	7.45	9.05	12.10	Cipeu-Iernut	4.33	10.18	4.34				
Cucerdea	7.55	1.18	9.49	11.19	Vințul-de-sus	8.15	1.50	1.54	5.24	Vințul-de-jos	9.56	12.05	Szolnok	11.51	2.25	4.47	Kereľô-Sz.-Pál	4.48	10.34	4.49				
Uioara		1.25	9.56	11.27	Cucerdea		2.20	2.16	5.45	Alba-Iulia	10.17	12.26	Budapesta	1.55	5.50	7.45								
Vințul-de-sus		1.33	10.02	11.35	Ghirîș		2.28	2.23	5.51	Teiuș	10.44	12.58	Viena	7.20	1.40	6.05	Nireșteu	5.11	10.58	5.12				
Aiud	8.21	1.55	10.22	12.02	Apahida		2.33	3.15	6.72								Oșorheiu	5.30	11.17	5.31				
Teiuș	8.37	2.14	10.39	12.26			2.38	3.15	6.72	Simeria (Piski)—Petroșeni								5.46						
	8.42	2.24	10.57	1.18			2.58	4.32	7.52	Petroșeni—Simeria (Piski)								7.25		7.25				
Crăciunel		2.49	11.20	1.54	Cluj	10.36	6.05	4.53	8.10															
Blaj		3.02	11.36	2.11		10.48	6.26	5.32	8.30	Simeria														
Micăsasa		3.33	12.04	2.49	Nădășel		6.42	5.45	8.50	Simeria	7.17	11.28	3.50	Petroșeni	6.05	10.42	4.03							
Copșa-mică	9.49	3.48	12.23	3.23	Ghirbău		6.58		9.05	Streiu	7.54	12.12	4.32	Banița	6.45	11.23	4.49	Reghinul-săs.		8.25	8.15			
Mediaș	10.07		12.39	3.46	Aghirș		7.24	6.11	9.19	Hațeg	8.45	1.08	5.20	Crivadia	7.26	11.57	5.24							
Elisabetopol	10.30		1.08	4.27	Stana		7.47		9.43	Pui	9.39	2.03	6.15	Pui	8.07	12.33	6.04	Oșorheiu	7.24	5.54	10.20			
Sighișoara	11.06		1.50	5.39	Huiedin	12.01	8.27	6.43	10.02	Crivadia	2.51	2.51	7.03	Hațeg	8.51	1.19	6.43	Nireșteu	7.44	6.14	10.39			
Hașfalău	11.21		2.06	6.02	Cucia	12.31	8.49	7.12	10.41	Banița	11.26	3.30	7.28	Streiu	9.41	2.09	7.28	Kereľô-Sz.-Pál	8.07	6.37	11.02			
Homorod	12.37		3.20	7.51	Bucia		9.08		10.56	Petroșeni	12.—	4.02	8.15	Simeria	10.20	2.47	8.—	Cipeu-Iernut	8.29	6.58	11.23			
Ăgostonfalva			3.56	8.36	Bratca		9.28		11.13	Arad—Timișoara				Timișoara—Arad				M.-Bogat	9.02	7.28	11.53			
Apatia	1.26		4.19	9.10	Rév	1.10	10.04	7.51	11.32	Arad	6.41	12.20	9.10	Timișoara	7.20	3.30	8.15	Ludoș	9.35	7.41	12.06			
Feldioara	1.47		4.44	9.44	Mezô-Telegd	1.36	10.41	8.17	12.07	Aradul-nou	7.09	12.44	9.22	Sân-Andrei	7.09	3.16	7.59	Cheta	9.51	7.57	12.32			
Brașov	2.23		5.20	10.31	Oradea-mare	2.01	11.06	8.42	12.41	Németh-Ságh	7.31	1.09	9.41	Mercuzifalva	6.51	2.43	7.25	Cucerdea	10.23	8.25	12.50			
	2.33		5.30			2.08	1.19	8.47	1.09	Vinga	7.58	1.37	10.01	Oreczifalva	6.35	2.26	7.04							
Timiș	3.15				P. Ladány	3.31	3.31	10.09	3.03	Oreczifalva	8.14	1.54	10.14	Vinga	6.17	1.59	6.37							
Predeal	3.47				Szolnok	5.11	6.35	11.51	5.10	Mercuzifalva	8.29	2.10	10.26	Németh-Ságh	6.05	1.39	6.18	Simeria (Piski)—Hunedoara						
Bucuresci	9.30				Budapesta	7.15	6.50	1.55	8.15	Sân-Andrei	8.45	2.27	10.39	Aradul-nou	5.50	1.21	5.55	Simeria (Piski)		11.05	8.88			
			11.45		Viena	1.40	3.—	7.20	6.05	Timișoara	9.08	2.53	10.58	Arad	5.30	12.35	5.25	Cerna		11.26	8.59			
																		Hunedoara		11.55	9.28			
Murêș-Ludos—Bistrița					Bistrița—Murêș-Ludos					Sighișoara—Odorheiu					Odorheiu—Sighișoara					Hunedoara—Simeria (Piski)				
Murêș-Ludos			4.—		Bistrița				1.16	Sighișoara		5.—	11.25	Odorheiu		8.40	2.45	Hunedoara			6.—	2.15		
Țagu-Budatelic			7.07		Țagu-Budatelic				4.15	Odorheiu		7.49	1.50	Sighișoara		10.52	5.28	Simeria			6.45	3.—		
Bistrița			9.59		Murêș-Ludos				7.21															
Nota: Numeri încaudrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.																								

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necsa.